

УДК 336.17

ДО ПИТАННЯ ПРО ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Погореленко Наталія Петрівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: pogorelenko.n.p@gmail.com

Анотація. Присвячено визначенню змістовних характеристик поняття «фінансова стабільність банківської системи». Для виділення змістовних складових та уточнення поняття «фінансова стабільність банківської системи» застосовано контент-аналіз, що є формалізованим методом аналізу текстової та графічної інформації, основним і центральним інструментом якого виступає система категорій.

На основі дослідження змісту категорії «фінансова стабільність банківської системи» проведено систематизацію і ранжування її ключових складових за допомогою процедури контент-аналізу — з погляду теоретичного підходу і підходу центральних банків різних країн. Виокремлено спільні складові, які включено до складу трактування досліджуваного поняття.

Підкреслено важливість уведення до складу дефініції «фінансова стабільність банківської системи» критерію ефективності та визначено її зв'язок з фінансовою стабільністю, що передбачає не тільки постійну, а й ефективну здатність до виконання покладених функцій.

Доведено важливість введення у склад досліджуваної категорії ризикової складової, яка в сучасних умовах банківської діяльності недостатньо конкретизована теоретично, але практично введена до складу відповідних макропруденційних процедур.

Ключові слова: банківська система, фінансова стабільність, контент-аналіз, компоненти, ранжування, ефективність, ризики.

Формул: 0; рис.: 5; табл.: 2; бібл.: 66.

ON THE QUESTIONNAIRE ON THE CONCEPTUAL APPARATUS OF FINANCIAL STABILITY OF THE BANKING SYSTEM

Pohorelenko Nataliia,
Ph. D. in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance
of the Kharkiv Educational-Scientific Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail: pogorelenko.n.p@gmail.com

Abstract. The article is devoted to the definition of meaningful characteristics of the notion «financial stability of the banking system», which allows to isolate and systematize the most important ones, distinguish them from other related concepts, and further use it in the process of developing tools for ensuring the financial stability of the banking system.

For the allocation of content components and clarification of the concept of «financial stability of the banking system», content analysis was used, which is a formalized method of analysis of textual and graphical information, the main and central tool of which is the system of categories.

Based on the study of the content of the category «financial stability of the banking system», the systematization and ranking of its key components were carried out through the content analysis procedure — in terms of the theoretical approach and approach of the central banks of different countries.

The common components are singled out, which are included in the structure of the own interpretation of the investigated concept. The importance of introducing into the definition of «financial stability of the banking system» the criterion of efficiency is emphasized and its connection with financial stability is defined, which implies not only constant, but also effective ability to perform the assigned functions.

The importance of introducing into the composition of the investigated category of risk component is proved, which in the current conditions of banking activity is not sufficiently specified theoretically, but is practically included in the composition of the relevant macroprudential procedures.

Keywords: banking system, financial stability, content analysis, components, ranking, efficiency, risks.

Formulas: 0; fig.: 5; tabl.: 2; bibl.: 66.

К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ И АППАРАТЕ ФИНАНСОВОЙ СТАБИЛЬНОСТИ БАНКОВОЙ СИСТЕМЫ

Погореленко Наталья Петровна,
кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования
Харьковского образовательного-научного института
ГБУЗ «Университет банковского дела»
e-mail: pogorelenko.n.p@gmail.com

Аннотация. Посвящено определению составляющих характеристик понятия «финансовая стабильность банковской системы». Для выделения существенных составляющих и уточнения понятия «финансовая стабильность банковской системы» использован контент-анализ, который является формализованным методом анализа текстовой и графической информации, основным и центральным инструментом которого выступает система категорий.

На основе исследования содержания категории «финансовая стабильность банковской системы» проведено систематизацию её ключевых составляющих с помощью процедуры контент-анализа — с точки зрения теоретического подхода и подхода центральных банков разных стран. Выделены общие составляющие, которые включены в состав трактовки данного понятия.

Подчёркнуто важность ввода в состав дефиниции «финансовая стабильность банковской системы» критерия эффективности и определено её связь с финансовой стабильностью, что предусматривает не только постоянную, но и эффективную способность выполнять возложенные функции.

Доведено важность введения в состав исследуемой категории рискованной составляющей, которая в современных условиях банковской деятельности недостаточно конкретизирована теоретически, но практически введена в состав соответствующих макропруденционных процедур.

Ключевые слова: банковская система, финансовая стабильность, контент-анализ, компоненты, ранжирование, эффективность, риски.

Формул: 0; рис.: 5; табл.: 2; библи.: 66.

Вступ. Головною умовою перебудови банківської системи України залишається її дієвість і функціональна спрямованість щодо потреб економічного розвитку країни, функціонування окремих суб'єктів господарювання, виконання зобов'язань перед клієнтами банків і надання фінансових послуг населенню. Досягнення цих цілей вимагає за потребу говорити про стабільність функціонування банківської системи. Це зумовлює не тільки переосмислення ролі та значення фінансової стабільності банківської системи для забезпечення функціонування і розвитку економічної системи країни, а й дослідження понятійного апарату фінансової стабільності банківської системи та, відповідно, ранжування його основних аспектів для подальшого практичного використання.

Аналіз останніх досліджень і постановка завдання. Необхідною відправною точкою для визначення і змістовного наповнення складових механізму забезпечення фінансової стабільності банківської системи, а також формування переліку параметрів для вимірювання її рівня є встановлення ключових компонентів фінансової стабільності. Попри значну кількість робіт, присвячених функціонуванню банківської системи, наразі відсутня усталена думка відносно найбільш важливих характеристик її фінансової стабільності. Крім того, недостатньо чітко окресленими залишаються питання зіставлення понять «фінансова стійкість» і «фінансова стабільність», що зумовлюється різноманітністю підходів до їх трактування та взаємо-

проникненням ознак, які їх формують. Розмежування означених понять дозволить виділити властивості, які притаманні саме фінансовій стабільності банківської системи, і врахувати їх при розробленні напрямів її забезпечення.

Для вирішення цих питань вважаємо за доцільне дотримуватись такої послідовності етапів:

1) узагальнення підходів до розгляду понять «стійкість банківської системи» і «стабільність банківської системи»;

2) проведення контент-аналізу поняття «фінансова стабільність банківської системи» і виділення його найбільш важливих змістовних характеристик.

Аналіз досліджень із розкриття сутності та змісту стійкості та стабільності банківської системи дозволяє виділити дві групи робіт, де:

— перша група наявних досліджень сконцентрована на теоретичному узагальненні поставленого питання. До таких досліджень, зокрема, можна віднести праці Г. М. Азаренкової та О. Г. Головки [1], О. І. Барановського [2], О. В. Дзюблюка і Р. В. Михайлюк [3], Ж. М. Довгань [4; 5], А. Т. Кияк [6], В. В. Коваленко [7], О. В. Крухмаль [8] та ін. У їхніх роботах на теоретичному рівні розкриваються такі поняття, як «стійкість» і «стабільність» відносно функціонування як окремого банку, так і банківської системи. При цьому достатньо вагомий внесок у розвиток відповідних теоретичних аспектів привнесли зарубіжні науковці, що розглядали загальні питання стабільності та стійкості

економічних систем, зокрема: У. Ален і Г. Вуд [9], А. Крокет [10], Х. Мінські [11], Ф. Мишкін [12], Р. Фергюсон [13], Г. Шиназі [14] та ін.;

— друга група досліджень, де параметри стійкості та стабільності функціонування банківської системи формуються на основі аналітичних показників. Цей підхід має практичну спрямованість щодо розкриття стійкості та стабільності функціонування банківської системи, де аналізується стійкість і стабільність функціонування банківської системи з погляду різних статистичних даних, у яких аналіз стійкості та стабільності функціонування банківської системи здійснюється на основі окремих показників, які характеризують відповідні різновиди діяльності банків щодо забезпечення стабільності.

Масивний блок емпіричних досліджень, зокрема реалізації комплексних підходів до оцінювання стійкості або стабільності банківської системи, представлено в роботах таких вітчизняних дослідників як: О. С. Безродна [15], В. В. Коваленко і Ю. О. Гаркуша [16], В. І. Міщенко та О. К. Малютін [17], І. М. Чмутова і В. Біляєва [18] та ін.

Звернімо увагу на те, що дослідники визначають стійкість і стабільність як щодо окремого банку, так і для банківської системи в цілому.

Виходячи із загального розуміння поняття «стійкість» як здатності протягом певного часу зберігати і виявляти свої властивості, не піддаючись сукупності різних зовнішніх і внутрішніх впливів, О. В. Дзюблюк і Р. В. Михайлюк [3, с. 27—28] визначають змістовність зазначеної дефініції як характеристику стану рівноваги (об'єкта, системи), що відображає здатність зберігати певні властивості, незмінним їхнє функціональне призначення, незважаючи на можливі ризики, вплив зовнішніх факторів і внутрішні трансформації (випадкові чи передбачувані). Тому, на думку вказаних авторів, поняття «стійкість» у зазначеному вище контексті не розрізняється на рівні функціонування банку і банківської системи.

Поряд з цим, О. В. Дзюблюк і Р. В. Михайлюк [3, с. 35], як і В. В. Коваленко [7, с. 9] роблять наголос на розумінні окремих різновидів поняття «стійкість», де, зокрема, визначаються організаційно-функціональна стійкість і фінансова стійкість банку та такі різновиди організаційно-функціональної стійкості, як кадрова, ділова, операційна тощо. Звісно, таке розуміння різновидів поняття «стійкість» у сфері банківської діяльності є цілком ґрунтовним. Проте варто враховувати спрямованість банківської діяльності, яка уособлюється, перш за все, завданням щодо перерозподілу фінансових потоків. Відтак питання пріоритетності різновидів стійкості як окремого банку, так і банківської системи повинно розглядатися щодо фінансової стійкості. Доречність такого врахування пов'язано також з тим, що окремі різновиди стійкості у сфері банківської діяльності можуть бути визначені

через ланцюжкові зв'язки саме із поняттям «фінансова стійкість».

Тому приходимо до того, що «фінансова стійкість» є утворювальною складовою поняття «фінансова стабільність» як на рівні функціонування банку, так і банківської системи. При цьому організаційна стійкість банківської системи може розглядатися як необхідна умова досягнення фінансової стійкості такої системи, ураховуючи її основи завдання і принцип системності в її формуванні.

Утім, аналізуючи окремі дефініції поняття «фінансова стійкість банку», можна зробити висновок, що більшість дослідників визначають її з позиції окремого банку як певну характеристику його діяльності, яка може розкриватися у формі тих або інших показників, їхньої сукупності або прояву певних властивостей щодо протидії ризикам і здатності виконувати свої функції. Так, наприклад:

— Л. П. Белих [19] констатує, що рівень фінансової стійкості визначають прибутковість банку і його здатність виплачувати дивіденди за акціями;

— В. В. Вітлінський і О. В. Пернарівський [20, с. 62] розглядають фінансову стійкість як відповідність (невідповідність) діяльності банку основним плановим (нормативним) узагальнюваним показникам;

— В. М. Кочетков [21] підкреслює, що фінансова стійкість — це спроможність банку як системи трансформування ресурсів банку (персоналу, фінансових ресурсів, активів, обладнання та інформаційних технологій) з максимальною ефективністю і мінімальним ризиком виконувати свої функції в ринковому середовищі, попри вплив ендогенних та екзогенних факторів;

— В. П. Пантелеєв і С. П. Халява [22] доводять, що фінансова стійкість — це своєрідне перевищення доходів над витратами;

— А. В. Олійник і Г. С. Суцук [23, с. 160] визначають фінансову стійкість через зв'язок із стабільністю і зауважують, що фінансова стійкість банку є складовою характеристикою фінансової стабільності, його надійності, показниками якої, у свою чергу, є капітальна стійкість, ліквідність, прибутковість і ризик банку;

— В. В. Пірог [24, с. 174] фінансову стійкість банку розглядає як характеристику стану рівноваги, що відображає здатність зберігати певні властивості, незмінним функціональне призначення, незважаючи на можливі ризики і вплив зовнішніх факторів, що обумовлюють внутрішні трансформації;

— Д. В. Завадська [25] зазначає, що фінансова стійкість відображає фінансовий стан банківської установи в наявному середовищі. З урахуванням цього дослідниця визначає доцільність виділення основних параметрів, що визначають фінансову стійкість банку, до яких відносить: соціально-політичну ситуацію у країні, її загальноекономічний стан, стан фінансового ринку і внутрішню стійкість банку.

На думку Р. С. Квасницької та І. В. Хаврус [26, с. 149], фінансова стійкість банку характеризує його здатність у динамічних ринкових умовах здійснювати ефективну діяльність, спрямовану на виконання його функцій, забезпечення надійності та оперативності обслуговування клієнтів, а також збільшення власних прибутків, із мінімальним ризиком і в умовах дії негативних екзогенних та ендегенних факторів.

Разом з цим, розкриваючи змістовність фінансової стійкості банківської системи, більшість науковців наголошують, перш за все, на інтегральній характеристиці розкриття такого визначення:

— фінансова стійкість банківської системи — це певний інтегральний показник, що характеризує спроможність системи та її складових економічних підсистем функціонувати і розвиватися відповідно до загальноекономічного та соціально-політичного становища держави [3, с. 44];

— фінансова стійкість банківської системи — це комплексна характеристика [8, с. 8];

— фінансова стійкість банківської системи — це комплексний позитивний стан, який характеризується розвитком якісних параметрів її діяльності [27, с. 234];

— фінансова стійкість банківської системи — це комплексна характеристика, що визначає здатність системи виконувати базові і нові функції незалежно від характеру зовнішніх впливів, у тому числі на основі якісної зміни своєї структури [28, с. 2—3];

— фінансова стійкість банківської системи — внутрішня характеристика здатності банківської системи нівелювати внутрішні диспропорції та абсорбувати зовнішні шоки, у повному обсязі виконувати всі свої функції [29, с. 9].

Чогось невідповідного і суперечливого в такому визначенні фінансової стійкості банківської системи нічого нема. Насамперед, це пов'язано з тим, що банківська система — це певна організаційна побудова (угруповання) за системним принципом сукупності різних банків.

Слід зазначити, що в науковій літературі трапляються й інші підходи до визначення поняття «фінансова стійкість банківської системи».

Так, В. В. Бобиль [30, с. 12] визначає саме як систему з мінімальним рівнем фінансових ризиків, який досягається за умов реалізації ефективної політики управління капіталом, активами, ліквідністю, прибутком і рентабельністю депозитних установ.

В. В. Коваленко [8, с. 50] розуміє стан, за якого: вона здатна ефективно і безперервно сприяти міжчасовому руху ресурсів, абсорбувати стресові події і шоки фінансової системи та реальної економіки; майбутні ризики визначаються та оцінюються з прийнятною точністю.

Б. Ю. Кишакевич і І. В. Климкович [31, с. 70] фінансову стійкість банківської системи також трактують

з урахуванням її здатності виконувати всі свої функції в повному обсязі, не зважаючи на вплив зовнішніх шоків і внутрішніх дестабілізуючих факторів, а також її здатність до самоорганізації та прогнозування потенційних фінансових проблем. При цьому дослідники виділяють основну характеристику фінансової стійкості — це протистояння і згладжування різного роду шоків, що спричиняють негативний вплив як на фінансову систему в цілому, так і на окремі її елементи.

О. М. Афанасьєва [32] при поглибленні змісту фінансової стійкості банківської системи також більше робить акцент на факторах зовнішнього середовища, які найбільше впливають на її поточний стан, зокрема кризові процеси у фінансово-економічній сфері, кон'юнктурні фактори, політика центрального банку, експансія іноземних банків і кримінальні процеси. На її думку, фінансова стійкість банківської системи є якісною характеристикою її стану, за якого реалізуються сутність і призначення як банківської системи в цілому, так і окремих банків; відображає здатність зберігати поточний стан за наявності зовнішніх збурень, на які банки самі вплинути не можуть. У контексті розгляду стійкості банківської системи з позиції стійкості банків дослідниця наголошує на важливості відстеження тенденцій зміни їхніх основних ключових параметрів — обсягу і структури активів, обсягу капіталу.

Що стосується визначення понять «фінансова стабільність банку» і «фінансова стабільність банківської системи», серед дослідників представлені такі погляди.

Так, О. Ю. Литовченко і А. А. Ходжакова [33] визначають її як здатність банку до постійного розвитку, що являє собою поступовий, динамічний рух в умовах конкурентного ринку в межах обраної стратегії.

Л. Ю. Петриченко трактує фінансову стабільність банку як стан сукупності фінансових відносин банку, що забезпечує неперервне функціонування і розвиток [34].

О. Г. Головка і Г. М. Азаренкова [1] під фінансовою стабільністю банку розуміють можливість протягом певного часу зберігати рівноважний стан у розрізі окремих напрямів фінансових відносин банку, проявом чого слід вважати допустиме відхилення від лінії тренду обраного показника в часі, що визначає збалансованість стану банку.

О. І. Барановський [2] та І. В. Ларіонова [35] стабільність банківської системи визначають як здатність протистояти зовнішнім і внутрішнім впливам, зберігаючи стійку рівновагу і надійність протягом часу. При цьому, на думку О. І. Барановського, стабільність має дві важливі характеристики: стійку рівновагу (збалансований стан, за якого відсутня тенденція до зміни) і надійність [2, с. 78].

У роботах С. Л. Єрмакова [36, с. 58] і А. Т. Кияк [6, с. 145] фінансова стабільність банківської системи

розглядається як здатність банків безперервно виконувати свої функції протягом порівняно тривалого періоду часу, навіть в умовах шоків. У свою чергу, Т. В. Жукова [37, с. 166] також надає схоже трактування, але уточнює особливості функціонального навантаження банківської системи, зокрема її роль як фінансового посередника в економіці.

У науковій праці [38, с. 29—34] стабільність банківської системи розглядають як комплексне поняття, що повинно поєднувати такі характеристики: стабільності функціонування, стабільності розвитку і структури банківської системи. При цьому стабільність функціонування передбачає безперервність виконання її функцій: алокації ресурсів, трансформації заощаджень в інвестиції, сприяння реалізації базових соціальних функцій держави і зміцнення фінансового суверенітету держави. Стабільність розвитку банківської системи характеризується позитивною функціональною динамікою, поліпшенням показників банківського сектору, розвитком банківських послуг і технологій. У свою чергу, стабільність структури — це схильність елементів банківської системи до визначеної моделі функціонування та незмінності цієї схильності в часі. Кожній із компонент стабільності відповідають окремі параметри: стабільності функціонування — якісно нові та великі за обсягом пасиви банківської системи, розширення активних операцій, якісне банківське управління, удосконалена модель банківського регулювання і нагляду; стабільності розвитку — позитивна динаміка показників банківського сектору, розвиток банківських технологій, розроблення інноваційних банківських продуктів; стабільності структури — концентрація і консолідація банківського сектору, скорочення питомої ваги державних банків, захист від надмірної участі іноземного капіталу в банківському секторі.

Г. О. Варваренко і В. В. Сінельнік пропонують таке визначення поняття «фінансова стабільність», що також досить тісно корелює зі змістом стабільності банківської системи: динамічна характеристика спроможності економічної системи до ефективної трансформації фінансових ресурсів і ризиків при інвестиційно-інноваційній спрямованості використання грошових коштів за ефективного виконання своїх функцій і здатності забезпечувати цілеспрямований розвиток реального сектору економіки, поглинаючи вплив негативних чинників зовнішнього і внутрішнього середовища [39].

В. В. Коваленко і Ю. О. Гаркуша [16, с. 37] під фінансовою стабільністю банківської системи розуміють міру повноти і якості вирішення завдань, поставлених перед нею, виконання банківською системою своєї місії, що забезпечує досягнення позитивного фінансового результату.

Д. Д. Абишева [40, с. 224] акцентує увагу на тому, що фінансову стабільність банківської системи доцільно

тракувати як її здатність залишатися непорушною за прояву системного ризику, причиною виникнення якого є руйнівна діяльність системних банків, і зберегти свою цілісність у динаміці.

У роботі [41] фінансову стабільність банківської системи визначено як її здатність зберігати фінансову ліквідність і здатність окремих банків покривати за рахунок власних ресурсів збитки і ризик, який є невід'ємною складовою їхньої діяльності.

Д. В. Панов [42, с. 189] до основних критеріїв, що визначають фінансову стабільність банківської системи, відносить такі: це діапазон станів, а не деяка точка оптимуму; фінансова стабільність банківської системи відрізняється від сумарної фінансової стабільності окремих банків; вона забезпечується завдяки узгодженій роботі органів банківського нагляду і контролю діяльності банків, а також внутрішнім балансуєчим механізмам банківської системи.

В. В. Зражевський [43, с. 35] наголошує на тому, що стабільність банківської системи багато в чому визначається не тільки рівнем конкурентоспроможності і демонстрацією стійкого зростання, а й сукупним рівнем ризику.

Тому можна стверджувати, що між поняттями як «фінансова стійкість банку», так «фінансова стабільність банку» і поняттями «фінансова стійкість банківської системи» та «фінансова стабільність банківської системи» існує щільний взаємозв'язок. При цьому такий зв'язок обумовлюється як основними завданнями функціонування банківської систем, так і її організаційною структурою.

Що стосується безпосереднього зіставлення понять «стійкість» і «стабільність» відносно здійснення банківської діяльності, у науковій літературі знайшли своє відображення різні погляди. Так, окремі напрацювання відносно цього питання знайшли відображення в роботах О. М. Афанасьевої [32], О. І. Барановського [2], Ж. М. Довгань [5], Т. В. Жукової [37], В. В. Іванова [44], В. В. Лавренюка [45], О. В. Крухмаль [8], Д. В. Завадської [25], А. В. Фалюти [46], В. В. Коваленко і Ю. О. Гаркуші [16], Д. В. Панова [42]. Чітке розмежування цих понять є вкрай важливим і дозволить уникнути некоректного оперування зазначеними термінами.

Розглядаючи стабільність щодо двох важливих характеристик — стійкої рівноваги і надійності, О. І. Барановський [2, с. 78] зауважує, що стосовно банківської системи стійкість є більш вузьким поняттям, аніж стійка рівновага. Це пов'язано з тим, що стійкість визначається на конкретний момент часу (у статичі) чи порівняльній статичі та характеризує здатність системи виконувати властиві їй функції і відповідати основним нормативним показникам.

Т. В. Жукова робить висновок, що «стабільність» необхідно застосовувати, здебільшого, щодо банківської системи в цілому, а «стійкість» і щодо банку [37, с. 166]. Схожі рекомендації представлені й у роботі

В. В. Лавренюка [45]. У свою чергу, у роботі В. В. Коваленко і Ю. О. Гаркуші [16, с. 37] така позиція піддається критиці і науковці не погоджуються із думкою, що «стабільність» доцільно розглядати на макрорівні, а «стійкість» — на мікрорівні, адже фінансову стабільність можна визначати і для окремої фінансової інституції.

На думку О. В. Крухмаль [8], стабільність і стійкість як характеристики якості банківської системи досить близькі поняття. Але на відміну від стійкості, яка передбачає здатність системи протистояти силі, стабільність акцентує увагу на здатності до постійного відтворення.

В. В. Лавренюк зауважує, що стабільність є ширшим поняттям, а стійкість — основою її забезпечення. Розглядаючи відмінності між стійкістю і стабільністю з позиції часового критерію, автором також зроблено наголос на тому, що стан стабільності можна розглядати як певний коридор, у межах якого проходить траєкторія розвитку системи. Виходячи з відповідних висновків, стабільність системи — це сукупність стійких станів об'єктів, що входять до системи [45, с. 55—56].

Л. А. Бондаренко і М. В. Тарасенко [47] зазначають, що стабільність банку, на відміну від стійкості, слід розуміти як незмінність певного стану або рівня протягом певного (довгого) часу.

А. В. Фалюта [46] зауважує на тому, що, на відміну від стійкості банку, стабільність передбачає наявність певного строку функціонування і пов'язану з ним динаміку розвитку. За таких умов стійкість банку є лише однією зі складових, що забезпечують стабільність його функціонування, і тому «стійкість банку в часі» можна назвати стабільністю банку [46, с. 8]. Близькі за суттю висновки зроблено в роботі російського дослідника Д. В. Панова [42, с. 199], який досить чітко розмежує ці поняття і робить наголос на тому, що стійкість більшою мірою характеризує здатність банку протистояти зовнішнім і/або внутрішнім загрозам, зазвичай короткострокового характеру. Водночас стабільність банку передбачає його надійну, стійку роботу протягом тривалого періоду часу. З урахуванням цього всі висновки, які зроблені відносно стійкості, є справедливими й для стабільності.

Також можна навести визначення В. В. Іванова щодо розуміння стійкості банку як стабільності його діяльності у світлі середньо- і довготермінової перспективи [44, с. 28]. Тобто різниця між стійкістю і стабільністю полягає в часі протидіяти внутрішнім і зовнішнім факторам впливу та в змозі протягом різної тривалості часу повертатися в час рівноваги. Інакше кажучи, на відміну від стійкості, яка передбачає здатність системи протистояти силі, стабільність може бути трактована як незмінність тривалого збереження певного стану чи рівня [3, с. 29].

О. М. Афанасьева [32] при визначенні відмінності між стійкістю і стабільністю банківської системи

акцентує увагу на тому, що головним критерієм стійкості банківської системи є здатність виконувати притаманні їй функції, а стабільності банківської системи — здатність відтворювати свою роль в економіці та стабільність банківського законодавства.

Варто також відмітити, що розуміння стабільності більш повно розкривається на підставі врахування розвитку банку або банківської системи. Так, наприклад, О. В. Дзюблюк і Р. В. Михайлюк у своєму дослідженні підкреслюють, що визначення стабільності банку передбачає спроможність банку з плином часу забезпечити зменшення можливих втрат, належну швидкість їх подолання, створюючи тим можливість для досягнення і підвищення рівня стійкості [3, с. 29—32]. Таке поєднання стабільності та розвитку визначається розумінням одного із головних об'єктів ведення банківської діяльності, що уособлюється в рухомості різних фінансових потоків — вхідних і вихідних. При цьому такі фінансові потоки не припиняють свого існування поза межами банків, а перетворюються в інші фінансові потоки, проходячи замкнутий шлях трансформації «... — вхідні фінансові потоки — вихідні фінансові потоки — вхідні фінансові потоки...» з погляду різних економічних агентів [48].

Д. Ю. Усков [49, с. 203] також зазначає, що фінансовій стабільності банку притаманні функції генерування грошового потоку і забезпечення матеріальної основи функціонування банку, формування резервів як у разі несприятливого розвитку ситуації, так і для досягнення ефективного і нового, вищого рівня роботи, а також для забезпечення стабільного поступального розвитку банку за рахунок перерозподілу фінансових потоків.

Відтак поняття «стабільність» розглядається вже як більш вагоме і ширше щодо поняття «стійкість». Тобто за своїми рисами, з погляду врахування поточкового підходу та фактору часу щодо функціонування банку (або банківської системи), розуміння стабільності є більш ширшим, аніж розуміння стійкості.

Отже, метою нашого дослідження є систематизація ключових аспектів поняття «фінансова стабільність банківської системи» за рахунок проведеного на основі контент-аналізу їх ранжування: динамічний аспект; здатність банківської системи безперебійно виконувати свої функції; можливість зберігати рівноважний стан; здатність до постійного розвитку і здатність запобігати ризикам; здатність поглинати шоки і дисбаланси для того, щоб у подальшому використати у процесі оцінювання та розроблення організаційного й аналітичного інструментарію забезпечення фінансової стабільності.

Результати дослідження. Для виділення змістовних складових та уточнення поняття «фінансова стабільність банківської системи» було застосовано контент-аналіз, що є формалізованим методом аналізу текстової та графічної інформації, основним

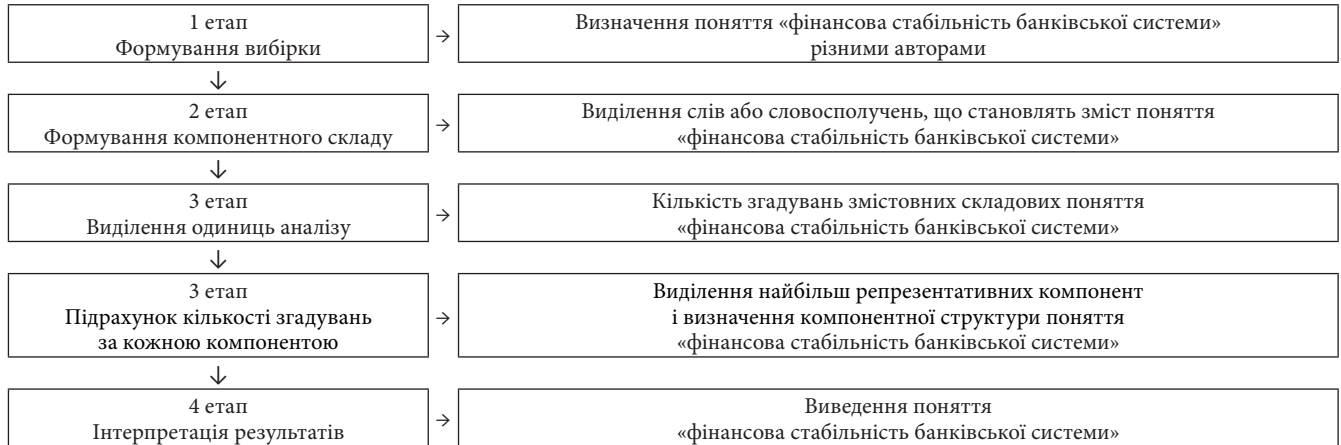
і центральним інструментом якого виступає система категорій [50].

Перед проведенням безпосередньо контент-аналізу потрібно встановити, який зміст перевіряється і чи маються якісь практичні міркування щодо актуальності вивчення змісту тексту [50, с. 90].

Практичний аспект дослідження сутності поняття «фінансова стабільність банківської системи» полягає в тому, що визначення його змістовних ха-

рактеристик дозволить виділити і систематизувати найбільш важливі, відмежувати їх від інших споріднених понять і в подальшому використати у процесі оцінювання та розроблення інструментарію забезпечення фінансової стабільності банківської системи.

Послідовність проведення контент-аналізу поняття «фінансова стабільність банківської системи» представлено на *рис. 1*.

Рис. 1. Послідовність проведення контент-аналізу поняття «фінансова стабільність банківської системи»

Примітка. Складено за [50].

Контент-аналіз базується на принципах формалізації та статистичної значимості, що через відсутність низької частоти повторень забезпечує надійне фіксування потрібних характеристик.

На основі узагальнення поглядів дослідників було сформовано вибірку з визначеннями поняття «фінансова стабільність банківської системи» (*табл. 1*).

Таблиця 1

Компонентний склад поняття «фінансова стабільність банківської системи» згідно з теоретичними підходами

Компонента	Автори
(A1) Здатність до постійного розвитку	О.Ю. Литовченко, А.А. Ходжакова [33], Л.Ю. Петриченко [34], Є.А. Криволевич [38], Г.О. Варваренко [39], О.В. Крухмаль [8], О.М. Афанасьєва [32], О.В. Дзюблюк, Р.В. Михайлюк [3], А.В. Фалюта [46]
(A2) Динамічний рух	О. Ю. Литовченко, А.А. Ходжакова [33], Є.А. Криволевич [38]
(A3) Стан сукупності фінансових відносин	О.Г. Головка, Г.М. Азаренкова [1], О.Ю. Литовченко, А.А. Ходжакова [33]
(A4) Можливість зберегти рівноважний стан, стійкість	О.Г. Головка, Г.М. Азаренкова [1], О.І. Барановський [2], Д.Д. Абишева [40], О.В. Дзюблюк, Р.В. Михайлюк [3], І.В. Ларіонова [35], Л.А. Бондаренко, М.В. Тарасенко [47], А.В. Фалюта [46], Д.В. Панов [42]
(A5) Здатність протистояти зовнішнім і внутрішнім впливам	О.І. Барановський [2], Г.О. Варваренко [39], І.В. Ларіонова [35]
(A6) Здатність безперервно виконувати функції, завдання	С.Л. Єрмаков [36], В.В. Коваленко, Ю.О. Гаркуша [16], А.Т. Кияк [6], Т.В. Жукова [37], Г.О. Варваренко [39], Є.А. Криволевич [38], П. Смага [51], Г. Шиназі [14], М. Василеску [52], М. Митрович [53]
(A7) Динамічна характеристика, тривалий час	Д.Д. Абишева [40], О.І. Барановський [2], О.В. Дзюблюк, Р.В. Михайлюк [3], І.В. Ларіонова [35], С.Л. Єрмаков [36], А.Т. Кияк [6], Т.В. Жукова [37], Г.О. Варваренко [39], В.В. Лавренюк [45], Л.А. Бондаренко, М.В. Тарасенко [47], А.В. Фалюта [46], Д.В. Панов [42], В.В. Іванов [44], Г. Шиназі [14]
(A8) Здатність запобігати, оцінювати, управляти ризиками	Д.Д. Абишева [40], Г.О. Варваренко [39], В.В. Зражевський [43], Г. Шиназі [14], Й. Соларз [41], Т. Якобсон [54], М. Василеску [52], М. Митрович [53]
(A9) Здатність поглинати шоки/дисбаланси	Г. Шиназі [14], Т. Падоа-Шіоппа [55], М. Василеску [52], В. Аллен, Г. Вуд [9], В. Корбо [56], Я.О. Коріньок [57]
(A10) Позитивний фінансовий результат	В.В. Коваленко, Ю.О. Гаркуша [16], А.В. Фалюта [46]
(A11) Здатність зберегти фінансову ліквідність	А.В. Фалюта [46], Й. Соларз [41]
(A12) Сукупність стійких станів об'єктів системи	В.В. Лавренюк [45]
(A13) Генерування грошового потоку	Д.Ю. Усков [49]

Примітка. Складено автором.

Відповідно до кількості згадувань кожної з компонент поняття «фінансова стабільність банківської системи» у вибірці (рис. 2) для кожної з них було визначено ранги.

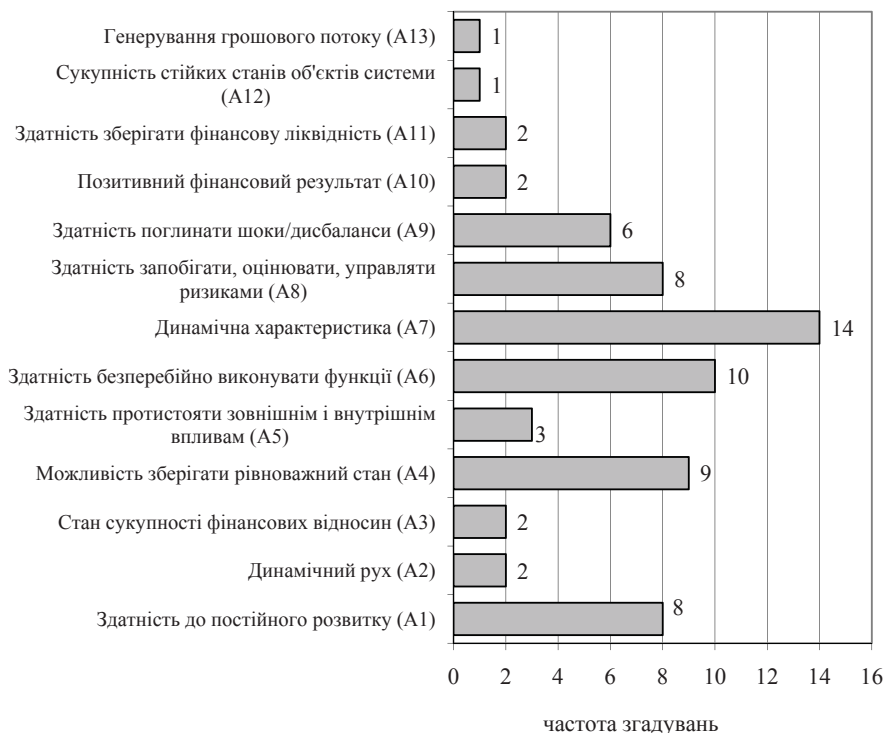

Рис. 2. Частота згадувань компонент поняття «фінансова стабільність банківської системи» у теоретичних підходах
Примітка. Складено автором.

Так, більшість дослідників визнають динамічний аспект фінансової стабільності банківської системи, акцентуючись на збереженні певного рівня або стану протягом тривалого часу.

Другий ранг має здатність банківської системи безперебійно виконувати свої функції, третій — можливість зберігати рівноважний стан, четвертий — здатність до постійного розвитку і здатність запобігати

ризикам, п'ятий — здатність абсорбувати шоки і дисбаланси.

Для забезпечення зв'язку теоретичних підходів з вимогами практики щодо трактування поняття «фінансова стабільність банківської системи» проведено також контент-аналіз на основі визначень фінансової стабільності центральними банками різних країн (табл. 2 і рис. 3).

Таблиця 2

Систематизація компонентного складу поняття «фінансова стабільність» центральними банками

Компонента	Центральний банк країни
(A1) Зміна рівня системного ризику	ЄЦБ, Казахстан
(A2) Відхилення цін на фінансові активи від рівноважних	Люксембург, Вірменія
(A3) Рівень довіри до фінансової системи	Франція, Австрія, Пакистан, Намібія, Ботсвана, Малайзія, ПАР, Уганда
(A4) Забезпечення ефективного функціонування фінансової системи	ФРС, Канада, Франція, Швеція, Німеччина, Данія, Австрія, Ірландія, Польща, Австралія, Мальта, Сербія, Греція, Україна, Ботсвана, Тринідад і Тобаго, Уганда
(A5) Залежність від змісту макроекономічної політики	Албанія, Намібія, Кенія, ПАР, Руанда
(A6) Можливість зберігати рівноважний стан, стійкість	Велика Британія, Швеція, Німеччина, Гонконг, Угорщина, Боснія і Герцеговина, Греція, Україна, Грузія, Замбія, ПАР
(A7) Здатність до безперебійного виконання своїх функцій	Велика Британія, Канада, Швейцарія, Швеція, Німеччина, Данія, Польща, Нова Зеландія, Румунія, Угорщина, Бахрейн, Південна Корея, Естонія, Україна, Вірменія, Білорусь, Казахстан, Киргизстан, Ботсвана, Замбія, Індонезія, Малайзія
(A8) Здатність забезпечення доступу до фінансових послуг	Австрія, Ісландія, Іспанія, Вірменія
(A9) Покриття, перерозподіл і контроль ризиків	Швеція, Німеччина, Бельгія, Ісландія, Ірландія, Іспанія, Італія, Фінляндія, Угорщина, Хорватія, Боснія і Герцеговина, Катар, Кувейт, Латвія, Литва, Грузія, Намібія, Індонезія, Кенія, Уганда
(A10) Зменшення волатильності ринку	Люксембург, Італія, Албанія, Казахстан

Компонента	Центральний банк країни
(A11) Здатність до поглинання шоків і дисбалансів	МВФ, ФРС, Швейцарія, Німеччина, Австрія, Ісландія, Ірландія, Чехія, Кіпр, Румунія, Сербія, Албанія, Хорватія, Бахрейн, Корея, Греція, Україна, Вірменія, Білорусь, Казахстан, Киргизстан, Індонезія, Тринідад і Тобаго
(A12) Залежність від розвитку фінансових установ та інфраструктури	Іспанія, Фінляндія, Кіпр, Австралія, Мальта, Румунія, Сербія, Албанія, Хорватія, Кувейт, Південна Корея, Греція, Естонія, Латвія, Грузія, Білорусь, Казахстан, Киргизстан, Пакистан, Намібія, Ботсвана, ПАР, Руанда, Уганда
(A13) Здатність до забезпечення підтримки макроекономічного розвитку країни	ЄЦБ, МВФ, Канада, Швейцарія, Німеччина, Данія, Австрія, Чехія, Австралія, Гонконг, Мальта, Албанія, ОАЕ, Бахрейн, Південна Корея, Греція, Україна, Грузія, Азербайджан, Казахстан, Пакистан, Замбія, Кенія, Лесото, Тринідад і Тобаго

Примітка. Складено автором за даними офіційних сайтів центральних банків 59 країн, які наведено в таблиці.

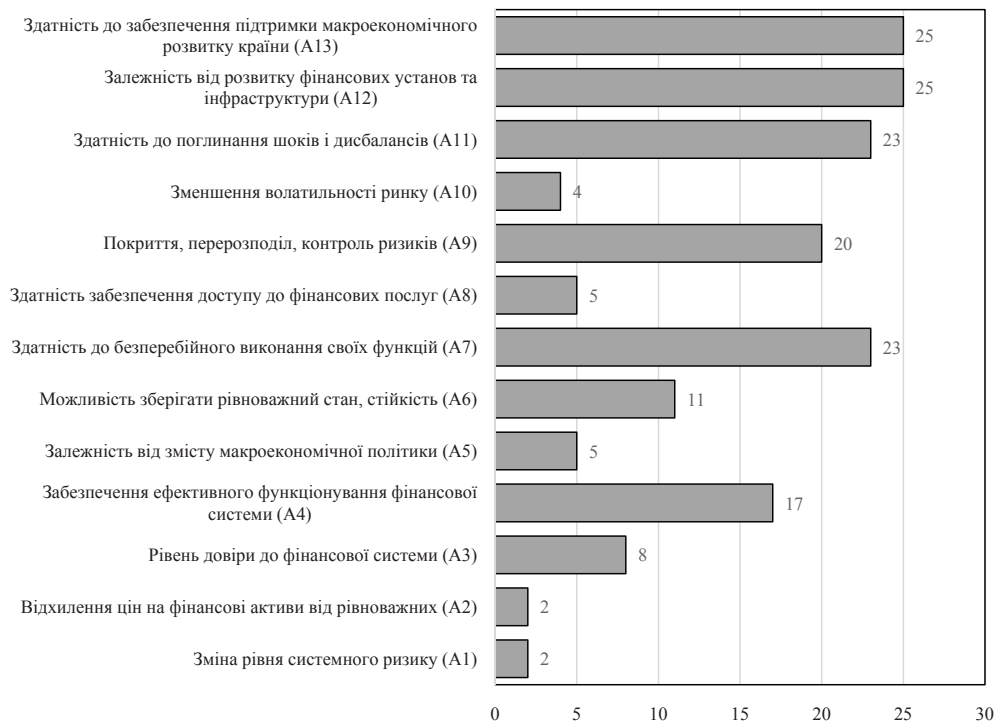

Рис. 3. Частота згадувань компонент поняття «фінансова стабільність банківської системи» (підходи центральних банків)

Примітка. Складено автором

При цьому деякі визначення охоплюють фінансову стабільність усієї фінансової системи. Але враховуючи те, що фінансові системи більшості країн, що розвиваються, є банкоцентричними, а в розвинутих країнах банкам належить провідна роль, ці визначення повною мірою відносять і до фінансової стабільності банківської системи.

Слід зазначити, що за підходами центральних банків ранги компонент поняття «фінансова стабільність банківської системи» розподілилися дещо інакше, ніж у теоретичних підходах. Так, найбільш важливою компонентою центробанками визнана здатність фінансово стабільної банківської системи до підтримки макроекономічного розвитку країни, на другому місці — залежність фінансової стабільності від розвитку фінансових установ та інфраструктури. Також важлива роль відведена здатності банківської системи погли-

нати шоки і дисбаланси, здатності до безперебійного виконання своїх функцій, до покриття, перерозподілу і контролю ризиків, а також забезпечення ефективного функціонування фінансової системи.

Порівняння результатів контент-аналізу поняття «фінансова стабільність банківської системи» за розглянутими підходами подано на рис. 4.

Разом із цим у теоретичних підходах і в підходах центральних банків до визначення фінансової стабільності банківської системи присутні спільні складові, такі як здатність банківської системи безперебійно виконувати функції, абсорбувати шоки і дисбаланси та управляти ризиками, отже, ці характеристики мають бути включені у визначення досліджуваного поняття.

Вважаємо за доцільне спинитись на такій компоненті фінансової стабільності банківської системи, як здатність останньої безперебійно виконувати свої

функції, та уточнити її зміст через введення критерію ефективності, оскільки для досягнення фінансової стабільності необхідним є не просто постійне виконання функцій, а саме ефективне.

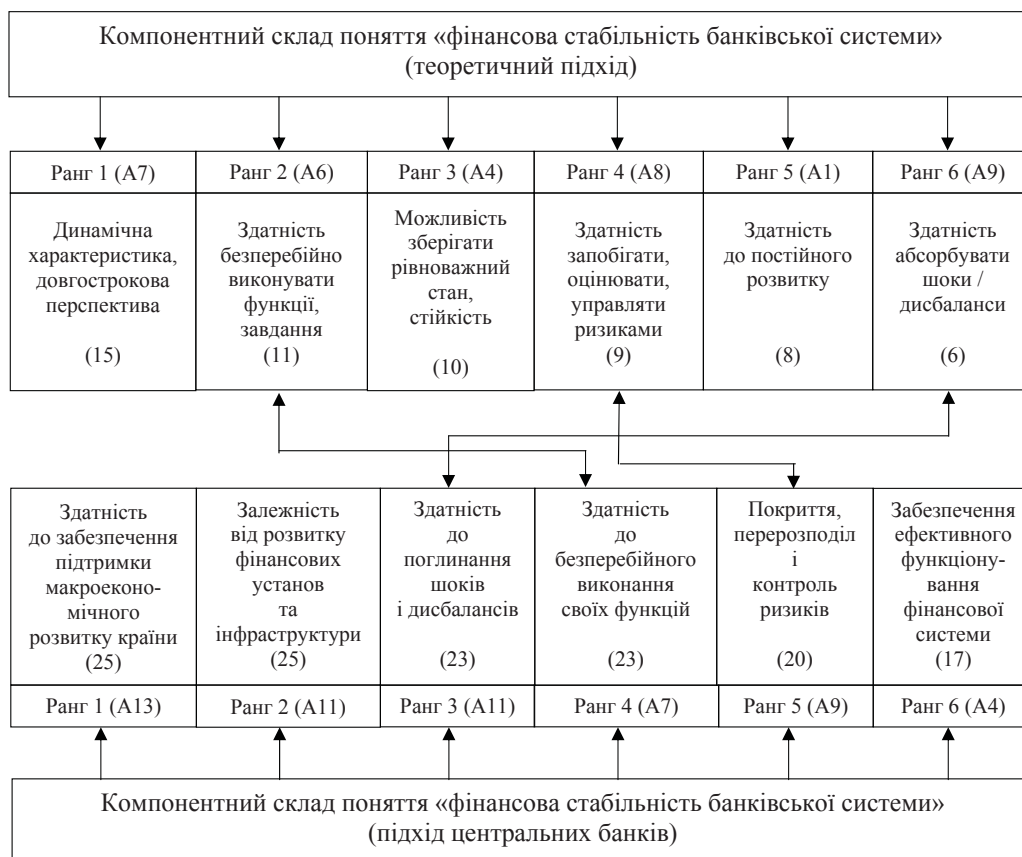

Рис. 4. Порівняння результатів контент-аналізу поняття «фінансова стабільність банківської системи»

Примітка. Складено автором.

Підтвердженням наведеної тези можуть слугувати наукові напрацювання, у яких підкреслюється важливість ефективного функціонування банківської системи і наводиться зв'язок ефективності та фінансової стабільності. Зокрема, ефективність банківської системи вважають умовою фінансової стійкості та стабільності такі науковці, як В. М. Кочетков [21], Р. С. Квасницька та І. В. Хаврус [26, с. 149], Л. В. Татарінова [60, с. 16], В. В. Бобиль [30, с. 12], В. В. Коваленко [7, с. 50], Г. О. Варваренко і В. В. Сінельнік [39], які вводять критерій ефективності у визначення відповідних дефініцій.

В. В. Коваленко і Г. А. Берновська [59, с. 358] вважають, що ефективність діяльності банків знаходить прояв у їхній спроможності виконувати функції фінансового посередництва, емісійній та стимулюванню нагромаджень і виділяють показники операційної ефективності та рентабельності.

Грунтовне дослідження ефективності діяльності банківської системи здійснено Д. В. Шараєвським [60, с. 84], який також пов'язує її з ефективністю виконання функцій банків і виокремлює види ефективності: ефективність витрат, ефективність прибутку, ефективність випуску, які вимірюються співвідношенням результатів до витрат.

Доповнюють таку думку Ж. М. Довгань [5, с. 277] та Є. Ю. Данилюк [61, с. 54—55], пропонуючи визначати ефективність банківської діяльності не лише як «співвідношення витрат на залучення ресурсів та доходів від їх розміщення», а й урахувати взаємозалежності прибутковості з ризиком. Виходячи з цього, дослідник [61] розуміє під економічною ефективністю діяльності банків максимальну прибутковість за допустимого рівня ризику, а індикаторами її оцінки вважає дохід, прибуток, рентабельність (активів, капіталу, витрат, чисту процентну маржу, чистий спред), RAROC (risk-adjusted return on capital).

Н. В. Данік та І. Ю. Рудь [62, с. 804—806], М. Г. Марич [63, с. 64], Я. І. Чайковський [64, с. 155—157] розглядають ефективність функціонування банківської системи в широкому сенсі й аналізують її з використанням загальних фінансових і економічних показників, зокрема результативних. Така думка знаходить підтримку в роботі Т. Г. Карчевої [65, с. 13], яка вважає, що найбільш доцільно дотримуватися підходу до трактування ефективності банківської системи як її загального фінансового стану. Відповідно до цього ефективність є характеристикою «результативності діяльності та використання ресурсів, досягнення

поставлених цілей, індикатором загального стану та розвитку банківської системи». При цьому критеріями ефективності банківської системи виступають: допустимий рівень ліквідності і платоспроможності; достатній і стабільний рівень прибутковості; надійність щодо допустимого рівня ризиків; стабільний розвиток банківської системи; результативність взаємодії із зовнішніми системами; конкурентоспроможність

банківської системи [65, с. 25]. Згідно із цим підходом, «ефективність банківської системи» є ширшим поняттям, ніж «фінансова стабільність».

Ураховуючи викладене і дотримуючись позиції, що ефективність є складовою фінансової стабільності, співвідношення зв'язків між фінансовою стабільністю та ефективністю банківської системи можна представити так, як це відображено на *рис. 5*.

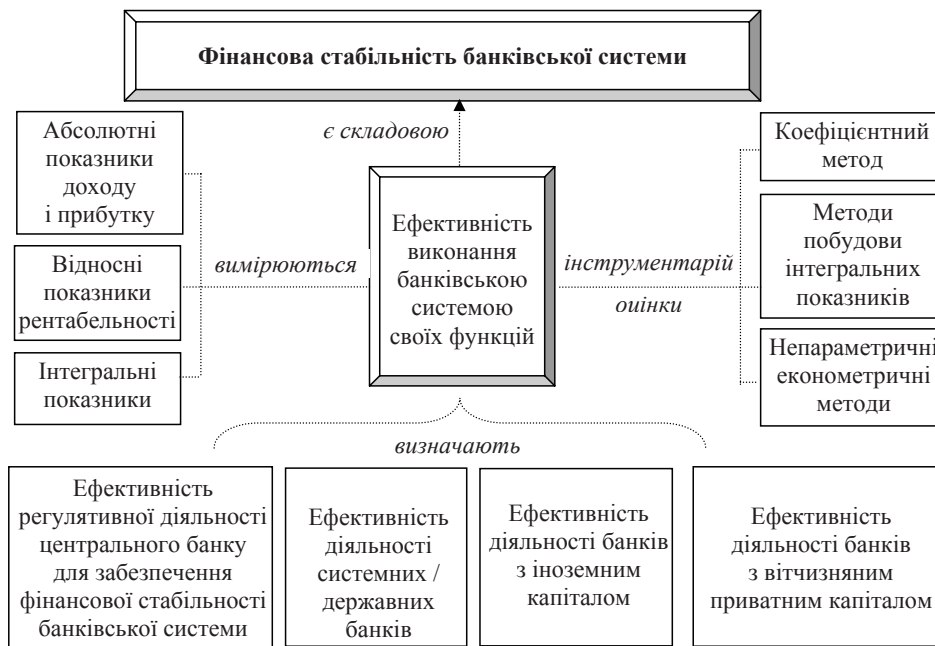

Рис. 5. Зміст і показники ефективності банківської системи та її взаємозв'язок із фінансовою стабільністю

Примітка. Складено автором.

При розгляді фінансової стабільності та ефективності банківської системи слід звернути увагу на виділення як умовами їх забезпечення спроможності банків генерувати фінансові потоки [66]. У цілому погоджуючись із такою думкою, водночас зауважимо, що фінансова стабільність банківської системи визначається не лише здатністю створювати грошові потоки, а більшою мірою забезпечувати пропорційну динаміку вхідних і вихідних фінансових потоків, що характеризується поняттям «когерентність» (англ. *coherence, coherency* — зв'язність, зв'язок, узгодженість). Таким чином, ґрунтуючись на проведеному вище узагальненні та зроблених висновках, пропонуємо під фінансовою стабільністю банківської системи розуміти її довгострокову здатність до збереження стану стійкої рівноваги, ефективного виконання функцій, постійного розвитку, протидії збурювальним факторам і ризикам за умови когерентності вхідних і вихідних фінансових потоків.

Висновки. Проведений для конкретизації понятійного апарату забезпечення фінансової стабільності

банківської системи контент-аналіз дозволив установити ключові змістовні складові поняття «фінансова стабільність банківської системи»: динамічна характеристика банківської системи, її здатність ефективно виконувати свої функції; можливість зберігати рівноважний стан, постійно розвиваючись; здатність запобігати ризикам; здатність абсорбувати шоки/дисбаланси.

Підкреслено важливість введення до складу дефініції «фінансова стабільність банківської системи» критерію ефективності та визначено її зв'язок із фінансовою стабільністю, що передбачає не тільки постійну, а й ефективну здатність до виконання покладених функцій.

Отримані результати дозволили також дійти висновку щодо важливості введення у склад досліджуваної категорії ризикової складової, яка в сучасних умовах банківської діяльності недостатньо конкретизована теоретично, але практично введена до складу відповідних макропруденційних процедур.

Список використаної літератури

1. Азаренкова Г. М. Финансовая стабильность банка в современных условиях хозяйствования / Г. М. Азаренкова, Е. Г. Головки // Развитие финансовых отношений в условиях становления инновационной экономики : монография / под науч. ред. д-ра экон. наук, проф. Т. Н. Флигинских, д-ра экон. наук, проф. М. В. Владыка, канд. экон. наук, доц. Ю. В. Всяких. — Белгород : ИД «Белгород», 2012. — С. 49—67.
2. Барановський О. І. Стійкість банківської системи України / О. І. Барановський // Фінанси України. — 2007. — № 9. — С. 75—87.
3. Дзюблук О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи : монографія / О. В. Дзюблук, Р. В. Михайлюк. — Тернопіль : Терно-граф, 2009. — 316 с.
4. Довгань Ж. Концептуальні засади дослідження фінансової стійкості банківської системи / Ж. Довгань // Економічний аналіз. — 2011. — Вип. 8. — Ч. 1. — С. 373—376.
5. Довгань Ж. М. Взаємозв'язок фінансової стійкості, стабільності, безпеки, надійності та ефективності банківської системи / Ж. М. Довгань // Сталий розвиток економіки. — 2011. — № 3. — С. 275—278.
6. Кияк А. Т. Фінансова стабільність банківської системи України на сучасному етапі розвитку національної економіки / А. Т. Кияк // Вісник Одеського національного університету. Економіка. — 2016. — Вип. 3. — Т. 21. — С. 143—148.
7. Коваленко В. В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика : монографія / В. В. Коваленко. — Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. — 228 с.
8. Крухмаль О. В. Оцінка фінансової стійкості на підставі визначення критеріїв динамічної стабільної діяльності банку / О. В. Крухмаль // Актуальні проблеми економіки. — 2006. — № 9. — С. 45—46.
9. Allen W. Defining and achieving financial stability [Electronic resource] / W. Allen, G. Wood // Journal of financial stability. — 2006. — Available at : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1572308906000209?via%3Dihub>.
10. Crockett A. Why is financial stability a goal of public policy? / A. Crockett // Maintaining financial stability in a global economy: symposium proceedings / Federal Reserve Bank of Kansas City. — 1997. — Is. Q IV. — P. 5—22.
11. Minsky H. P. The Financial Instability Hypothesis [Electronic resource] / H. P. Minsky // The Jerome Levy Economics Institute of Bard College : Working Paper. — 1992. — May. — № 74. — Available at : <http://www.levyinstitute.org/publications/the-financial-instability-hypothesis>.
12. Mishkin F. Global financial instability: framework, events, issues / F. Mishkin // Journal of economic perspectives. — 1999. — Vol. 13. — № 4. — P. 3—20.
13. Ferguson R. Should financial stability be an explicit Central bank objective? [Electronic resource] / R. Ferguson // Monetary stability, financial stability and the business cycle: five views, BIS Paper. — 2003. — № 18. — Available at : <https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap18.pdf>.
14. Schinasi G. Defining financial stability [Electronic resource] / G. Schinasi // IMF Working Paper. — 2004. — № WP/04/187. — Available at : <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2004/wp04187.pdf>.
15. Безродна О. С. Теоретико-методичні аспекти оцінювання фінансової стабільності банківської системи / О. С. Безродна, В. О. Лесик // Проблеми економіки. — 2017. — № 2. — С. 251—263.
16. Коваленко В. Теоретичні та методичні підходи до оцінювання фінансової стабільності банківської системи / В. Коваленко, Ю. Гаркуша // Вісник Національного банку України. — 2013. — № 9. — С. 35—40.
17. Міщенко В. Інструментальне забезпечення стабільності банківської системи на основі розробки агрегованого індексу / В. Міщенко, О. Малютін // Вісник Національного банку України. — 2015. — № 4. — С. 32—37.
18. Chmutova I. Indicators of Financial Stability of the Ukrainian Banking System / I. Chmutova, V. Biliaieva // International Journal of Managerial Studies and Research. — 2015. — Vol. 3. — Is. 7. — July. — P. 95—103.
19. Белых Л. П. Устойчивость коммерческих банков. Как банкам избежать банкротства / Л. П. Белых. — Москва : Банки и биржи, 1996. — 192 с.
20. Вітлінський В. В. Визначення рейтингу банку всередині вибірки / В. В. Вітлінський, О. В. Пернарівський // Вісник Національного банку України. — 1999. — № 2. — С. 61—64.
21. Кочетков В. М. Організація управління фінансовою стійкістю банку ринкових умовах : монографія / В. М. Кочетков. — Київ : Вид-во Європейського університету, 2003. — 300 с.
22. Пантелеєв В. Фінансова стійкість комерційного банку: проблеми регулювання / В. Пантелеєв, С. Халява // Банківська справа. — 1996. — № 1. — С. 32—35.
23. Олійник А. В. Управління фінансовою стійкістю банків / А. В. Олійник, Г. С. Суцук // Вісник Хмельницького національного економічного університету. Економічні науки. — 2010. — № 5. — Т. 4. — С. 159—163.
24. Пірог В. В. Вплив ризиків на фінансову стійкість комерційного банку / В. В. Пірог // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Економічні науки. — 2014. — № 2. — С. 173—178.
25. Завадська Д. В. Особливості забезпечення фінансової стійкості банків України / Д. В. Завадська // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2011. — Вип. 3. — С. 73—79.

26. Квасницька Р. С. Управління ризиками як елемент забезпечення фінансової стійкості комерційного банку / Р. С. Квасницька, І. В. Хаврус // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. — 2010. — № 3. — Т. 3. — С. 146—149.
27. Живалов В. Н. Финансовая система России: эффективность и устойчивость коммерческих банков / В. Н. Живалов. — Москва : Экономика, 1999. — 263 с.
28. Овчинникова О. П. Основные направления обеспечения динамической устойчивости банковской системы / О. П. Овчинникова // Финансы и кредит. — 2002. — № 2. — С. 2—11.
29. Довгань Ж. М. Фінансова стійкість банківської системи України : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.08 / Ж. М. Довгань. — Суми, 2012. — 583 с.
30. Бобиль В. В. Удосконалення моделі оцінки фінансової стійкості сучасної банківської системи / В. В. Бобиль // Проблеми економіки транспорту : зб. наук. пр. Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені Академіка В. Лазаряна. — 2011. — Вип. 2. — С. 11—18.
31. Кишакевич Б. Ю. Економічна сутність фінансової стійкості банківської системи та методи її оцінювання / Б. Ю. Кишакевич, І. В. Климкович // Економічний простір. — 2015. — № 104. — С. 163—171.
32. Афанасьєва О. Н. Критерии и показатели устойчивости, стабильности и надежности банковской системы / О. Н. Афанасьєва // Банковское дело. — 2015. — № 8. — С. 35—39.
33. Литовченко О. Ю. Обґрунтування економічного змісту поняття «фінансова стійкість банку» [Електронний ресурс] / О. Ю. Литовченко, А. А. Ходжакова. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/18_ENXII_2015/Economics/1_195396.doc.htm.
34. Петриченко Л. Ю. Забезпечення фінансової стабільності комерційних банків України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.04.01 / Л. Ю. Петриченко. — Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2004. — 18 с.
35. Ларионова И. В. Реорганизация коммерческих банков / И. В. Ларионова. — Москва : Финансы и статистика, 2000. — 368 с.
36. Ермаков С. Л. Финансовая устойчивость банковской системы — макроэкономический аспект / С. Л. Ермаков // Право и управление. XXI век. — 2009. — № 1 (10). — С. 58—64.
37. Жукова Т. В. Фінансова стійкість та стабільність банків в умовах кризових явищ у банківській системі України / Т. В. Жукова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. — 2016. — № 3 (1). — С. 164—167.
38. Криволевич Е. А. Направления обеспечения стабильности банковской системы / Е. А. Криволевич // Финансы и кредит. — 2011. — № 2 (434). — С. 28—34.
39. Варваренко Г. О. До питання визначення поняття «фінансова стабільність» / Г. О. Варваренко, В. В. Сінельнік // Збірник наукових праць Національного університету Державної податкової служби України. — 2009. — № 1. — С. 52—61.
40. Абишева Д. Д. Теоретические аспекты финансовой стабильности банковской системы / Д. Д. Абишева // Вестник КазНУ. Серия экономическая. — 2013. — № 6 (100). — С. 220—225.
41. Solarz J. K. Rozwoj systemow bankowych / J. K. Solarz. — Warszawa : Biblioteka Mendzera i Bankowca, 1996. — 167 s.
42. Панов Д. В. Финансовая стабильность банков: методологический поход / Д. В. Панов // Финансы: теория и практика. — 2008. — № 3. — С. 180—200.
43. Зражевский В. В. О стабильности банковской системы / В. В. Зражевский // Деньги и кредит. — 2007. — № 2. — С. 35—39.
44. Иванов В. В. Анализ надежности банка : практическое пособие / В. В. Иванов. — Москва : Русская Деловая Литература, 1996. — 320 с.
45. Лавренюк В. Стійкість, стабільність та надійність у банківській діяльності / В. Лавренюк // Економічний аналіз. — 2013. — Т. 12 (2). — С. 54—58.
46. Фалюта А. В. Управління фінансовою стабільністю банків в економіці України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.08 / А. В. Фалюта. — Львів, 2010. — 20 с.
47. Бондаренко Л. А. Дослідження поняття «стабільність банківської системи» та «стабільність банку» [Електронний ресурс] / Л. А. Бондаренко, М. В. Тарасенко. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2014/Economics/1_165419.doc.htm.
48. Kuzemin A. Analysis of movement of financial flows of economical agents as the basis for designing the system of economical security (general conception) / A. Kuzemin, V. Lyashenko, E. Bulavina, A. Torojev // Third International Conference «Information Research, Applications, and Education». — Varna, Bulgaria — Sofia : FOI-COMMERCE, 2005. — June 27—30. — P. 204—209.
49. Усков Д. Ю. Финансовая стабильность банков: методологический подход / Д. Ю. Усков // Социально-экономические процессы и явления. — 2013. — № 5 (051). — С. 200—204.
50. Юськів Б. М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід / Б. М. Юськів. — Рівне : Перспектива, 2006. — 203 с.
51. Smaga P. Assessing Involvement of Central Banks in Financial Stability [Electronic resource] / P. Smaga. — New York : Center for financial stability, Policy paper, 2013. — 64 p. — Available at : http://www.centerforfinancialstability.org/research/Assessing_052313.pdf.

52. Vasilescu M. Financial Stability — A Theoretical Approach / M. Vasilescu // Annals of the «Constantin Brancuși» University of Targu Jiu. Economy Series. — 2012. — Is. 1. — P. 129—132.
53. Mitrović Mijatović M. Financial Stability in Open Markets Economy Holistic Approach in Economic Policy / M. Mitrović Mijatović // Journal of Central Banking Theory and Practice. — 2013. — № 2. — P. 51—79.
54. Jacobson T. How can central banks promote financial stability? / T. Jacobson, J. Molin, A. Vredin // Sveriges Riksbank Economic Review. — 2001. — № 2. — P. 5—13.
55. Padoa-Schioppa T. Central banks and financial stability: exploring a land in between: Paper presented at the Second ECB Central Banking Conference «The transformation of European Financial system» / T. Padoa-Schioppa. — Frankfurt on Main, 2002. — P. 48.
56. Corbo V. Financial stability in a crisis: What is the role of the central bank? [Electronic resource] / V. Corbo // BIS Working Paper. — № 51f. — Available at : <http://www.bis.org/publ/bppdf/bispap51f.pdf>.
57. Коріньок Я. О. Сутність фінансової стабільності та особливості її прояву / Я. О. Коріньок // Науковий вісник Херсонського державного економічного університету. — 2015. — Вип. 11. — Ч. 2. — С. 126—130.
58. Татарінова Л. В. Методические подходы к оценке финансовой устойчивости коммерческого банка / Л. В. Татарінова. — Иркутск : Изд-во БГУЭП, 2013. — 132 с.
59. Коваленко В. В. Забезпечення ефективності діяльності банків України в умовах фінансової нестабільності / В. В. Коваленко, Г. А. Берновська // Економіка і суспільство. — 2016. — Вип. 5. — С. 357—361.
60. Шараєвський Д. В. Ефективність діяльності банківської системи як запорука сталого економічного розвитку / Д. В. Шараєвський // Економіка та держава. — 2011. — № 7. — С. 83—85.
61. Данилюк Є. Ю. Визначення ефективності банківської діяльності / Є. Ю. Данилюк // Ринок цінних паперів України. — 2012. — № 5—6. — С. 53—57.
62. Данік Н. В. Стан та ефективність функціонування банківської системи України // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2016. — Вип. 14. — С. 804—807.
63. Марич М. Г. Напрями підвищення ефективності функціонування банківської системи України в умовах глобалізації // Фінансовий простір. — 2014. — № 2 (14). — С. 61—67
64. Чайковський Я. І. Проблеми та напрями підвищення ефективності функціонування банківської системи України / Я. І. Чайковський // Економічний аналіз : зб. наук. пр. / Тернопільський національний економічний університет. — Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. — Т. 23. — № 1. — С. 153—160.
65. Карчева Г. Т. Ефективність та конкурентоспроможність банківської системи України : монографія / Г. Т. Карчева, Т. С. Смовженко, В. І. Міщенко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук Г. Т. Карчевої. — Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. — 279 с.
66. Єріс Л. М. Ефективність банківської діяльності як результат якісного управління грошовими потоками / Л. М. Єріс // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. пр. — 2014. — Вип. 40. — С. 109—115.

References

1. Azarenkova, G. M., & Golovko, E. G. (2012). Finansovaya stabil'nost' banka v sovremennykh usloviyah hozyajstvovaniya [Financial stability of the bank in modern economic conditions]. *Razvitie finansovykh otnoshenij v usloviyah stanovleniya innovacionnoj ekonomiki — Development of financial relations in the conditions of formation of an innovative economy*. Belgorod: ID «Belgorod» [in Russian].
2. Baranovskiy, O. I. (2007). Stiikist bankivskoi systemy Ukrainy [The stability of the banking system of Ukraine]. *Finansy Ukrainy — Finance of Ukraine*, 9 [in Ukrainian].
3. Dzyublyuk, O. V. (2009) *Finansova stiikist bankiv yak osnova efektyvnoho funktsionuvannia kredytnoi systemy [Financial stability of banks as the basis of effective functioning of the credit system]*. Ternopil: Terno-hraf [in Ukrainian].
4. Dovhan, Zh. (2011). Kontseptualni zasady doslidzhennia finansovoi stiikosti bankivskoi systemy [Conceptual Principles of the Study of the Financial Stability of the Banking System]. *Ekonomichniy analiz — Economic Analysis*, 8 [in Ukrainian].
5. Dovhan, Zh. M. (2011). Vzaiemovv'язok finansovoi stiikosti, stabilnosti, bezpeky, nadiinosti ta efektyvnosti bankivskoi systemy [Relationship of financial stability, stability, safety, reliability and efficiency of the banking system]. *Stalyi rozvytok ekonomiky — Sustainable development of the economy*, 3 [in Ukrainian].
6. Kyiak, A. T. (2016). Finansova stabilnist bankivskoi systemy Ukrainy na suchasnomu etapi rozvytku natsionalnoi ekonomiky [Financial stability of the banking system of Ukraine at the present stage of development of the national economy]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomika — Bulletin of the Odessa National University. Economy*, 3 [in Ukrainian].
7. Kovalenko, V. V. (2010). *Stratehichne upravlinnia finansovoiu stiikistiu bankivskoi systemy: metodolohiia i praktyka [Strategic management of financial stability of the banking system: methodology and practice]*. Sumy: DVNZ «UABS NBU» [in Ukrainian].
8. Krukhal, O. V. (2006). Otsinka finansovoi stiikosti na pidstavi vyznachenii kryteriiv dynamichnoi stabilnoi diialnosti banku [Estimation of financial stability on the basis of certain criteria of dynamic stable activity of the bank]. *Aktualni problemy ekonomiky — Actual problems of the economy*, 9 [in Ukrainian].

9. Allen, W. (2006). Defining and achieving financial stability *Journal of financial stability*. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1572308906000209?via%3Dihub>.
10. Crockett, A. (1997). Why is financial stability a goal of public policy? Maintaining financial stability in a global economy: symposium proceedings. Federal Reserve Bank of Kansas City.
11. Minsky, H. P. The Financial Instability Hypothesis. *The Jerome Levy Economics Institute of Bard College. Working Paper, 74*. Retrieved from <http://www.levyinstitute.org/publications/the-financial-instability-hypothesis>.
12. Mishkin, F. (1999). Global financial instability: framework, events, issues. *Journal of economic perspectives, 13*, 3—20.
13. Ferguson, R. (2003). Should financial stability be an explicit Central bank objective? *Monetary stability, financial stability and the business cycle: five views. BIS Paper, 18*. Retrieved from <https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap18.pdf>.
14. Schinasi, G. (2004). Defining financial stability. IMF Working Paper, 04, 187. Retrieved from <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2004/wp04187.pdf>.
15. Bezrodna, O. S., & Lesyk, V. O. (2017). Teoretyko-metodychni aspekty otsiniuvannya finansovoi stabilnosti bankivskoi systemy [Theoretical and Methodical Aspects of Assessing the Financial Stability of the Banking System]. *Problemy ekonomiky — Problems of Economics, 2* [in Ukrainian].
16. Kovalenko, V. (2013). Teoretychni ta metodychni pidkhody do otsiniuvannya finansovoi stabilnosti bankivskoi systemy [Theoretical and methodical approaches to the assessment of the financial stability of the banking system]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy — Bulletin of the National Bank of Ukraine, 9* [in Ukrainian].
17. Mishchenko, V. (2015). Instrumentalne zabezpechennia stabilnosti bankivskoi systemy na osnovi rozrobky ahrehovanoho indeksu [Instrumental stability of the banking system based on the development of aggregated index]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy — Bulletin of the National Bank of Ukraine, 9* [in Ukrainian].
18. Chmutova, I. (2015). Indicators of Financial Stability of the Ukrainian Banking System. *International Journal of Managerial Studies and Research, 3*.
19. Belikh, L. P. (1996). *Ustojchivost' kommercheskih bankov. Kak bankam izbezhat' bankrotstva [Stability of commercial banks. How banks avoid bankruptcy]*. Moscow: Banki i birzhi [in Russian].
20. Vitlinskyi, V. V. (1999). Vyznachennia reitynhu banku vsередyni vybirky [Determination of the bank's rating inside the sample]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy — Bulletin of the National Bank of Ukraine, 2* [in Ukrainian].
21. Kochetkov, V. M. (2003). *Orhanizatsiia upravlinnia finansovoiu stiikistiu banku rynkovykh umovakh [Management of financial stability of a bank in market conditions]*. Kyiv: Vyd-vo Yevropeiskoho universytetu [in Ukrainian].
22. Panteleev, V. (1996). Finansova stiikist komertsiiinoho banku: problemy rehuliuвання [Financial stability of the commercial bank: problems of regulation]. *Bankivska sprava — Banking, 1* [in Ukrainian].
23. Oliynyk, A. V., & Sushchuk, G. S. (2010). Upravlinnia finansovoiu stiikistiu bankiv [Management of financial resilience of banks]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky — Bulletin of Khmelnytsky National Economic University. Economic Sciences, 5* [in Ukrainian].
24. Piroh, V. V. (2014). Vplyv ryzykiv na finansovu stiikist komertsiiinoho banku [The Influence of Risks on the Financial Stability of a Commercial Bank]. *Visnyk Chernihivskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu. Ekonomichni nauky — Bulletin of Chernihiv State Technological University. Economic Sciences, 2* [in Ukrainian].
25. Zavadaska, D. V. (2011). Osoblyvosti zabezpechennia finansovoi stiikosti bankiv Ukrainy [Features of providing financial stability of Ukrainian banks]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen — Bulletin of social and economic research, 3* [in Ukrainian].
26. Kvasnytska, R. S., & Khavrus, I. V. (2010). Upravlinnia ryzykamy yak element zabezpechennia finansovoi stiikosti komertsiiinoho banku [Risk Management as an Element for Providing Financial Stability to a Commercial Bank]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky — Bulletin of the Khmelnytsky National University. Economic Sciences, 3* [in Ukrainian].
27. Zhyvalov, V. N. (1999). *Finansovaya sistema Rossii: ehffektivnost' i ustojchivost' kommercheskih bankov [The financial system of Russia: efficiency and sustainability of commercial banks]*. Moscow: OAO «Izdatel'stvo «Ekonomika» [in Russian].
28. Ovchynnykova, O. P. (2002). Osnovnye napravleniya obespecheniya dinamicheskoy ustojchivosti bankovskoy systemy The main directions of ensuring the dynamic stability of the banking system]. *Finansy i kredit — Finance and credit, 2* [in Russian].
29. Dovhan, Zh. M. (2012). Finansova stiikist bankivskoi systemy Ukrainy [Financial stability of the banking system of Ukraine]. *Doctor's thesis*. Sumy [in Ukrainian].
30. Bobyl, V. V. (2011). Udoskonalennia modeli otsinky finansovoi stiikosti suchasnoi bankivskoi systemy [Improvement of the model of financial stability estimation of the modern banking system]. *Problemy ekonomiky transportu: zb. nauk. pr. Dnipropetrovskoho natsionalnoho universytetu zaliznychnoho transportu imeni Akademika V. Lazariana — Problems of Transport Economics: Sb. sciences Dnipropetrovsk National University of Railway Transport named after Academician V. Lazarian, 2* [in Ukrainian].

31. Kyshakevych, B. Yu. (2015). Ekonomichna sutnist finansovoi stiiikosti bankivskoi systemy ta metody yii otsiniuvannya [Economic essence of financial stability of the banking system and methods of its evaluation]. *Ekonomichnyi prostir — Economic space*, 104 [in Ukrainian].
32. Afanaseva, O. N. (2015). Kriterii i pokazateli ustojchivosti, stabil'nosti i nadezhnosti bankovskoj systemy [Criteria and indicators of stability, stability and reliability of the banking system]. *Bankovskoe delo — Banking*, 8 [in Russian].
33. Lytovchenko, O. Yu., & Khodzhakov, A. A. (2015). *Obgruntuvannya ekonomichnoho zmistu poniattia «finansova stiiikist banku»* [Justification of the economic content of the concept of «financial stability of the bank»]. Retrieved from http://www.rusnauka.com/18_ENXII_2015/Economics/1_195396.doc.htm [in Ukrainian].
34. Petrychenko, L. Yu. (2004). Zabezpechennia finansovoi stabilnosti komertsiiynk bankiv Ukrainy [Providing financial stability of commercial banks of Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv: KNU im. T. Shevchenka [in Ukrainian].
35. Laryonova, I. V. (2000). *Reorganizaciya kommercheskih bankov* [Reorganization of commercial banks]. Moscow: Finansy i statistika [in Russian].
36. Yermakov, S. L. (2009). Finansovaya ustojchivost' bankovskoj systemy — makroehkonomicheskij aspekt [Financial stability of the banking system — macroeconomic aspect]. *Pravo i upravlenie. XXI vek — Law and Governance. XXI Century*, 1 (10) [in Russian].
37. Zhukova, T. V. (2016). Finansova stiiikist ta stabilnist bankiv v umovakh kryzovykh yavlyshch u bankivskii systemi Ukrainy [Financial stability and stability of banks in the conditions of crisis phenomena in the banking system of Ukraine]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky — Bulletin of the Khmelnytsky National University. Economic Sciences*, 3 (1) [in Ukrainian].
38. Kryvolevych, E. A. (2011). Napravleniya obespecheniya stabil'nosti bankovskoj systemy [Directions for Ensuring the Stability of the Banking System]. *Finansy i kredit — Finance and Credit*, 2 (434) [in Russian].
39. Varvarenko, H. O., & Sinelnik, V. V. (2009). Do pytannia vyznachennia poniattia «finansova stabilnist» [To the definition of the concept of «financial stability»]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoho universytetu Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy — Collection of scientific works of the National University of the State Tax Service of Ukraine*, 1 [in Ukrainian].
40. Aбыsheva, D. D. (2013). Teoreticheskie aspekty finansovoj stabil'nosti bankovskoj systemy [Theoretical aspects of the financial stability of the banking system]. *Vestnik KazNU. Seriya ehkonomicheskaya — KazNU Bulletin. Economic series*, 6 (100) [in Russian].
41. Solarz, J. K. (1996). *Rozwoj systemow bankowych*. Warszawa: Biblioteka Mendzera i Bankowca.
42. Panov, D. V. (2008). Finansovaya stabil'nost' bankov: metodologicheskij podhod [Financial stability of banks: a methodological approach]. *Finansy: teoriya i praktika — Finance: Theory and Practice*, 3 [in Russian].
43. Zrazhevskiy, V. V. (2008). O stabil'nosti bankovskoj systemy [On the stability of the banking system]. *Den'gi i kredit — Money and Credit*, 2 [in Russian].
44. Yvanov, V. V. (1996). *Analiz nadezhnosti banka* [Analysis of bank reliability]. Moscow: Russkaya Delovaya Literatura [in Russian].
45. Lavreniuk, V. (2013). Stiiikist, stabilnist ta nadiinist u bankivskii diialnosti [Sustainability, Stability and Reliability in Banking Activity]. *Ekonomichnyi analiz — Economic Analysis*, 12 (2) [in Ukrainian].
46. Faliuta, A. V. (2010). Upravlinnia finansovoiu stabilnistiu bankiv v ekonomitsi Ukrainy [Management of financial stability of banks in the economy of Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv [in Ukrainian].
47. Bondarenko, L. A., & Tarasenko, M. V. (2014). *Doslidzhennia poniattia «stabilnist bankivskoi systemy» ta «stabilnist banku»* [The study of the concept of «stability of the banking system» and «stability of the bank»]. Retrieved from http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2014/Economics/1_165419.doc.htm [in Ukrainian].
48. Kuzemin, A., Lyashenko, V., Bulavina, E., & Torojev, A. (2005). Analysis of movement of financial flows of economical agents as the basis for designing the system of economical security (general conception). Third International Conference «Information Research, Applications, and Education». June 27—30. Varna, Bulgaria. Sofia: FOI-COMMERCE.
49. Uskov, D. Yu. (2006). Finansovaya stabil'nost' bankov: metodologicheskij podhod [Financial stability of banks: a methodological approach]. *Social'no-ekonomicheskie processy i yavleniya — Socio-economic processes and phenomena*, 5 (051) [in Russian].
50. Yuskiv, B. M. (2006). *Kontent-analiz. Istoriia rozvytku i svitovyi dosvid* [Content analysis. History of development and world experienc]. Rivne: Perspektyva [in Ukrainian].
51. Smaga, P. (2013). Assessing Involvement of Central Banks in Financial Stability. Center for financial stability, Policy paper. New York. Retrieved from http://www.centerforfinancialstability.org/research/Assessing_052313.pdf.
52. Vasilescu, M. (2012). Financial Stability — A Theoretical Approach. *Annals of the «Constantin Brancuși» University of Targu Jiu. Economy Series*, 1.
53. Mitrovic Mijatovic, M. (2013). Financial Stability in Open Markets Economy: Holistic Approach in Economic Policy. *Journal of Central Banking Theory and Practice*, 2.
54. Jacobson, T. (2001). How can central banks promote financial stability? *Sveriges Riksbank Economic Review*, 2.

55. Padoa-Schioppa, T. (2002). Central banks and financial stability: exploring a land in between: Paper presented at the Second ECB Central Banking Conference «The transformation of European Financial system». Frankfurt on Main.
56. Corbo, V. Financial stability in a crisis: What is the role of the central bank? BIS Working Paper no 51f. Retrieved from <http://www.bis.org/publ/bppdf/bispap51f.pdf>.
57. Korinok, Ya. O. (2015). Sutnist finansovoi stabilnosti ta osoblyvosti yii proiavu [The essence of financial stability and the peculiarities of its manifestation]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho ekonomichnoho universytetu — Scientific Bulletin of the Kherson State Economic University*, 11 (2) [in Ukrainian].
58. Tatarinova, L. V. (2013). *Metodicheskie podhody k ocenke finansovoy ustojchivosti kommercheskogo banka* [Methodical approaches to assessing the financial stability of a commercial bank]. Irkutsk: Izd-vo BGUEHP [in Russian].
59. Kovalenko, V. V. (2016). Zabezpechennia efektyvnosti diialnosti bankiv Ukrainy v umovakh finansovoi nestabilnosti [Ensuring the Effectiveness of the Banks of Ukraine in the Conditions of Financial Instability]. *Ekonomika i suspilstvo — Economics and Society*, 5 [in Ukrainian].
60. Sharaevsky, D. V. (2011). Efektyvnist diialnosti bankivskoi systemy yak zaporuka staloho ekonomichnoho rozvytku [The Effectiveness of the Banking System as a Key to Sustainable Economic Development]. *Ekonomika ta derzhava — Economy and the State*, 7 [in Ukrainian].
61. Daniluk, E. Yu. (2012). Vyznachennia efektyvnosti bankivskoi diialnosti [Determining the Effectiveness of Banking Activity]. *Rynok tsinnykh paperiv Ukrainy — Market of Securities of Ukraine*, 5—6 [in Ukrainian].
62. Danik, N. V. (2016). Stan ta efektyvnist funktsionuvannia bankivskoi systemy Ukrainy [he Status and Efficiency of the Functioning of the Banking System of Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky — Global and national problems of the economy*, 14 [in Ukrainian].
63. Marich, M. G. (2014). Napriamy pidvyshchennia efektyvnosti funktsionuvannia bankivskoi systemy Ukrainy v umovakh hlobalizatsii [Directions of increase of efficiency of functioning of the banking system of Ukraine in the conditions of globalization]. *Finansovyi prostir — Financial space*, 2 (14) [in Ukrainian].
64. Tchaikovsky, Ya. I. (2016). Problemy ta napriamky pidvyshchennia efektyvnosti funktsionuvannia bankivskoi systemy Ukrainy [Problems and directions of increasing the efficiency of the functioning of the banking system of Ukraine]. *Ekonomichnyi analiz: zb. nauk. pr. Ternopilskiyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet — Economic analysis: Sb. sciences etc. Ternopil National Economic University*, 1, Vol. 23. Ternopil: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu «Ekonomichna dumka» [in Ukrainian].
65. Karcheva, G. T., Smovzhenko, T. S., & Mishchenko, V. I. (et al.). (2016). *Efektyvnist ta konkurentospromozhnist bankivskoi systemy Ukrainy* [Efficiency and Competitiveness of the Ukrainian Banking System]. G. T. Karcheva (Eds.). Kyiv: DVNZ «Universytet bankivskoi spravy» [in Ukrainian].
66. Yeris, L. M. (2014). Efektyvnist bankivskoi diialnosti yak rezultat yakisnoho upravlinnia hroshovymy potokamy [Efficiency of banking activity as a result of qualitative management of cash flows]. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy — Problems and prospects of development of the banking system of Ukraine*, Vol. 40 [in Ukrainian].